

Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємств

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору 2019

галузі знань

05 Соціальні і поведінкові науки

шифр і назва галузі знань

спеціальності

051 Економіка

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Економіка бізнесу

назва освітньої програми

академічні групи

ЕП-19

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Чемчикаленко Руслан Анатолійович,
завідувач кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних
наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Гавриш Ольга Миколаївна,
доцент кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних
наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії
інституту, протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки Економіка бізнесу спеціальності 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні і поведінкові науки.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування загальних та фахових компетентностей щодо господарсько-економічної діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» та є основою для подальшого засвоєння навчальних дисциплін, таких як «Менеджмент», «Бухгалтерський облік», «Маркетинг», «Оцінка бізнесу та майна підприємства», «Бізнес-планування».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до ініціативності, відповідальності та навичок безпечності відповідно до майбутнього профілю роботи, галузевих норм та правил, а також необхідного рівні індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахових компетентностей:

ФК 1 . Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

ФК2 . Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

ФК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ФК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

ФК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

ФК 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

ФК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теорії та моделі підприємств

Поняття, цілі та напрями діяльності підприємства. Підприємство як система, моделі побудови підприємства. Ознаки підприємства. Цілі підприємства та вимоги до них. Підприємство як суб'єкт господарювання, як господарська система і як форма реалізації підприємництва. Сфери і напрями діяльності підприємства.

Державне регулювання господарської та підприємницької діяльності. Правові основи функціонування підприємства. Законодавчі акти, що регламентують діяльність підприємства.

Зовнішнє середовище функціонування підприємства та його характеристика. Класифікація ринків діяльності підприємств. Місце підприємства на ринку. Форми та зміст державного регулювання діяльності підприємств. Формування належного підприємницького середовища. Малий бізнес, його значення та завдання. Франчайзинг як особлива форма організації бізнесу. Державна політика активізації підприємницької діяльності в Україні.

Тема 2. Основи підприємництва

Підприємницька діяльність як основна сучасна форма господарювання. Господарський кодекс України, його основні положення.

Сутність, основні функції. Принципи здійснення підприємництва. Класична та інноваційна моделі підприємництва. Значення підприємницької діяльності для функціонування ефективної системи господарювання.

Ліцензування та патентування підприємницької діяльності. Установчі документи та статутний капітал підприємства. Державна реєстрація та порядок ліквідації суб'єктів підприємництва. Культура підприємницької діяльності.

Загальна типологія виробничої та посередницької підприємницької діяльності. Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки в підприємницькій діяльності. Міжнародні підприємницька діяльність.

Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми

Види підприємства за класифікаційним ознаками: мета та характер діяльності, форма власності, належність капіталу, спосіб утворення та формування статутного капіталу, кількість працівників та обсяг валового доходу від реалізації продукції, ступень залежності від іншого підприємства, галузева належності, правовий статус та форми господарювання.

Господарські товариства, їх характеристика. Поняття та ознаки

добровільних об'єднань підприємств. Організаційно-правові форми господарських об'єднань: асоціація, корпорація, консорціум, концерн, картель, синдикат, трест, асоційовані підприємства, холдинг, фінансова група. Мета їх створення, особливості та ефективність діяльності.

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств

Вплив зовнішнього оточення на діяльність підприємств. Поняття і компоненти зовнішнього середовища господарювання. Чинники мікросередовища та особливості їх впливу на діяльність економічних суб'єктів.

Макросередовище господарювання і його чинники. Особливості дії чинників макросередовища. Демографічні, природні, науково-технічні, економічні, екологічні, політичні та міжнародні чинники та їх урахування у підприємницькій діяльності.

Сучасні тенденції розвитку міжнародних економічних відносин. Міжнародний бізнес: поняття, суб'єкти, типи та види. Форми міжнародної підприємницької діяльності. Спільні підприємства в системі міжнародного бізнесу: мотивація та процедура створення, механізм функціонування.

Тendenції та проблеми розвитку спільних підприємств в Україні.

Тема 5. Структура та управління підприємством

Загальна і виробнича структура підприємства. Поняття і вплив структури підприємства на ефективність його функціонування. Характеристика загальної структури підприємства. Виробнича структура підприємства та чинники, що її визначають. Принципи класифікації виробничої структури.

Функції і методи управління. Особливості підприємства як системи. Загальне поняття управління підприємством. Системний підхід до визначення складу функцій управління. Єдність і взаємодія функцій управління. Методи управління як інструменти впливу на працівників підприємства та реалізації системи інтересів. Зміст економічних, організаційно-розпорядчих та соціально-психологічних методів управління. Організаційні форми реалізації методів управління.

Організаційні структури управління підприємствами. Типи організаційних структур управління: лінійна, лінійно-штабна, функціональна, дивізійна, матрична, множинна. Принципи та етапи побудови організаційних структур управління. Механізм зміни організаційної структури управління підприємством.

Тема 6. Ринок і продукція

Ринок і поведінка в ньому суб'єктів господарювання. Загальна характеристика ринку, його елементів та структури. Роль ринкової

інфраструктури у формуванні сучасної економіки. Загальні та локальні принципи саморегуляції і поведінки суб'єктів ринку. Дотримання етичних норм поведінки у бізнесі.

Продукція як результат діяльності виробничих систем. Класифікація продукції за економічним призначенням. Оновлювання продукції внаслідок дії науково-технічного прогресу і попиту. Порядок розробки плану реалізації та виробництва продукції. Розроблення виробничої програми у натуральних та вартісних одиницях. Товарна, валова і чиста продукція. Обсяг реалізованої продукції (продажу). Обґрунтування виробничої програми ресурсами та виробничими потужностями.

Тема 7. Продуктивність праці, персонал підприємства і оплата праці

Економічна категорія продуктивності праці. Показники продуктивності праці. Методи розрахунку продуктивності праці. Класифікація факторів та резервів зростання продуктивності праці. Система розрахунків можливого зростання продуктивності праці. Класифікація і структура персоналу підприємства. Показники руху персоналу на підприємстві. Розрахунок норм тривалості робочого часу.

Складання балансу робочого часу. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Порядок складання штатного розкладу та посадових інструкцій.

Соціально-економічна сутність заробітної плати та її функції. Структура заробітної плати. Особливості організації оплати праці на підприємстві. Тарифна система оплати праці. Форми і системи оплати праці. Методи мотивації трудової діяльності. Особливості преміювання персоналу.

Тема 8. Основний капітал

Класифікація і структура основних засобів. Засоби виробництва та виробничі фонди. Поділ виробничих фондів на основні та оборотні. Характерні ознаки та визначення основних та оборотних фондів як економічних категорій.

Оцінка основних засобів за первісною, відновною, повною та залишковою вартістю. Періодична переоцінка основних засобів. Класифікація основних засобів.

Знос, амортизація і відтворення основних засобів. Характеристика процесу відтворення основних засобів. Фізичний та моральний знос основних засобів. Ефективність використання основних засобів.

Амортизація і відтворення основних засобів. Методи нарахування амортизації. Показники ефективності використання основних засобів. Шляхи поліпшення використання основних засобів.

Тема 9. Оборотний капітал

Склад, структура і класифікація оборотних коштів. Елементний склад оборотних фондів. Характеристика виробничих запасів, напівфабрикатів власного виготовлення, незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів. Нормовані й ненормовані оборотні кошти.

Нормування оборотних коштів. Обчислення нормативів оборотних коштів в окремих їх елементах (виробничих запасах, незавершеному виробництві, витратах майбутніх періодів, залишках готової продукції). Оцінка ефективності використання оборотних коштів. Шляхи прискорення оборотності оборотних коштів.

Тема 10. Інвестиції

Економічна сутність, класифікація та структура інвестицій. Інвестиційний ринок та його інфраструктура. Фактори, що впливають на формування інвестиційного клімату держави.

Особливості інвестиційної діяльності на підприємстві. Вибір форм реальних інвестицій та обґрунтування інвестиційних проектів. Модель формування інвестиційного прибутку. Основні принципи оцінки ефективності і відбору для реалізації реальних інвестиційних проектів. Основні форми державного регулювання інвестиційної діяльності. Завдання і функції інвестиційного менеджменту.

Тема 11. Інноваційна діяльність

Характеристика інновацій та інноваційної діяльності. Фінансова підтримка інноваційної діяльності. Характеристика інноваційних процесів. Види інноваційних процесів: технічні, організаційні, економічні, соціальні, юридичні. Локальні і глобальні нововведення. Взаємозв'язок окремих видів інноваційних процесів. Вплив нововведень на виробництво, будь-яку господарську та підприємницьку діяльність.

Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрями. Еволюційні та революційні форми науково-технічного прогресу. Зміст та особливості науково-технічних революцій. Більш досконалі і нові технології, матеріали та енергія, засоби праці та кінцева продукція як пріоритетні напрями науково-технічного прогресу.

Економічний ефект як узагальнювальний показник ефективності технічних нововведень. Вартісна оцінка результатів використання нових засобів і предметів праці. Сумарні витрати на реалізацію технічних нововведень. Облік фактора часу при визначенні ефективності технічних нововведень. Принципово новий підхід до визначення ефективності технічних нововведень і нововведень з урахуванням пріоритетності критерію соціальної ефективності і екологічної безпеки. Особливості

оцінки ефективності організаційних нововведень. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні.

Тема 12. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства

Характеристика техніко-технологічної бази виробництва. Структура техніко-технологічної бази. Тенденції розвитку техніко-технологічної бази. Особливості формування виробничої (техніко-технологічної) бази на підприємствах різних галузей.

Технічний розвиток підприємства, його форми. Оцінка технічного рівня. Процес економічного управління технічним розвитком підприємства, його основні етапи. Напрями технічного розвитку. План технічного розвитку підприємства.

Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва. Сутність лізингу та його об'єкти. Можливі види лізингу за окремими класифікаційними ознаками. Характеристика окремих видів лізингу. Організаційно-правові основи здійснення лізингу. Умови договору лізингу. Права та обов'язки лізингодавців та лізингоотримувачів. Витрати на надання та ефективність лізингових послуг.

Поняття, види і чинники формування виробничої потужності. Загальні методичні принципи розрахунку виробничої потужності підприємства. Особливості визначення виробничих потужностей підприємств різних галузей. Показники та шляхи підвищення використання виробничих потужностей.

Тема 13. Витрати на виробництво та реалізацію продукції

Загальна характеристика витрат на виробництво продукції. Склад витрат, які включають у собівартість. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками.

Система управління витратами на підприємстві. Критичний обсяг виробництва продукції, графічний і аналітичний методи його знаходження. Зміна критичного обсягу виробництва продукції під впливом окремих факторів. Зміст і методика розрахунку кошторису виробництва.

Групування витрат за економічними елементами. Розрахунки кошторису виробництва по окремих економічних елементах. Собівартість валової, товарної і реалізованої продукції.

Калькуляція собівартості продукції. Витрати на одиницю обсягу товарної продукції. Місце калькуляції в економічних розрахунках. Об'єкти калькулювання та калькуляційні одиниці. Методика розрахунку окремих статей калькуляції. Обґрунтування і вибір стратегії зниження поточних витрат на підприємствах України.

Поняття, роль і функції ціни в ринковій економіці. Види цін за класифікаційними ознаками. Роль державної політики ціноутворення. Формування ціни на продукцію. Методи ціноутворення за ринкових умов господарювання. Система знижок і доплат до базової ціни. Граничні ціни на окремі види продукції. Фактори зниження собівартості продукції.

Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

Характеристика фінансової діяльності підприємства. Основні завдання фінансової діяльності. Класифікація джерел фінансування. Формування і використання прибутку. Фінансові результати як критерій досягнення мети підприємства. Обчислення величини доходу і порядок його розподілу. Обчислення величини прибутку підприємства і порядок його розподілу. Основні функції і шляхи збільшення прибутку підприємства в сучасних умовах. Податки, їх види. Рентабельність діяльності підприємства, її різновиди та методи обчислення. Фактори підвищення рентабельності.

Тема 15. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки

Поняття фінансово-майнового стану підприємства, мета і завдання його дослідження. Основні елементи, що визначають фінансово-майновий стан підприємства. Поняття та методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Горизонтальний (трендовий), вертикальний (структурний), порівняльний (просторовий) аналіз. Аналіз фінансових коефіцієнтів. Факторний аналіз.

Завдання та методологія здійснення аналізу джерел фінансування. Аналіз динаміки складу і структури джерел фінансових ресурсів. Фактори, що впливають на співвідношення власних і залучених коштів. Оцінка ефективності використання власного і залученого капіталу. Ефект фінансового важеля. Оцінка впливу структури активів і пасивів на рентабельність власного капіталу. Аналіз складу, структури, оборотності кредиторської заборгованості.

Сутність ліквідності і платоспроможності та їх значення при оцінці фінансового стану підприємства. Класифікація активів за ознакою ліквідності пасивів за ознакою терміновості погашення. Фактори, що впливають на пропорції груп поточних активів з різним ступенем ліквідності. Система показників ліквідності: методика їх розрахунку, економічна інтерпретація. Основні фактори, що впливають на підвищення ліквідності. Система критеріїв оцінки платоспроможності підприємства. Можливості відновлення платоспроможності.

Сутність фінансової стійкості та стабільності підприємства. Класифікація джерел формування запасів і витрат за ступенем охоплення. Забезпеченість запасів і витрат джерелами їх формування. Три показники рівня забезпеченості. Чотири типи фінансової стабільності: абсолютний, нормальний, нестабільний, кризовий. Критерії їх визначення, методика розрахунку. Шляхи покращення фінансової стабільності підприємства.

Основні напрямки проведення аналізу кредитоспроможності підприємства. Фінансові коефіцієнти, що використовуються для оцінки кредитоспроможності підприємства: порядок їх розрахунку, інтерпретація отриманих результатів. Аналіз ефективності кредитних відносин підприємства з комерційними банками.

Зміст та основні завдання аналізу ділової активності підприємства. Оцінка ринкової позиції підприємства: аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища. Кількісні та якісні характеристики ділової активності підприємства. Основні фактори розвитку підприємства, кількісна оцінка їх впливу. Коефіцієнт стійкості економічного зростання підприємства.

Значення та необхідність комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Визначення узагальнюючого показника фінансового стану підприємств. Методи комплексної оцінки ефективності господарської діяльності підприємства. Методи комплексної оцінки ефективності господарської діяльності підприємства. Методи порівняльної рейтингової оцінки підприємства.

Тема 16. Планування діяльності підприємства

Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства. Поняття та види планів, систематизація планів підприємства. Технологія планування діяльності підприємства. Цільові характеристики діяльності підприємства, їх класифікація, вимоги до формування. Залежність цілей господарювання від стадій життєвого циклу підприємства. Дерево цілей та його побудова. Стратегічне планування діяльності підприємства. Види стратегій діяльності. Вибір та розробка стратегії. Діагностика реалізації обраної стратегії. Тактичне та оперативне планування. Система планів економічного та соціального розвитку підприємства. Методи планування окремих показників господарсько-фінансової діяльності. Оцінка якості планів підприємства.

Тема 17. Виробнича програма підприємства

Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства. Інформаційне забезпечення обґрунтування виробничої програми підприємства. Методичні інструменти аналізу виконання виробничої програми. Маркетинговий аналіз як передумова формування програми випуску продукції. Фактори, що визначають обсяги виробництва та реалізації продукції. Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи. Визначення необхідного й можливого обсягів виробництва та реалізації продукції. Умови та критерії оптимізації обсягів випуску продукції у конкурентному середовищі. Ресурсне забезпечення виробничої програми підприємства. Визначення потреби підприємства у матеріальних ресурсах. Обґрунтування оптимальної партії постачання матеріальних ресурсів. Аналіз та планування обсягів реалізації продукції підприємства. Оперативне виробниче планування обсягів, ритмічності виробництва та сезонності реалізації продукції. Резерви зростання обсягів виробництва та реалізації продукції.

Тема 18. Трансформація і реструктуризація підприємств

Поняття та завдання реструктуризації підприємства. Організаційні форми реструктуризації підприємств. Вплив реформування форм власності на реструктуризацію виробничо-господарської діяльності підприємств.

Види і показники ефективності реструктуризації підприємства. Розроблення і реалізація програми реструктуризації різних організаційних утворень. Методичні підходи до визначення ефективності реструктуризації різних суб'єктів господарювання. Вітчизняний і зарубіжний досвід реструктуризації різних суб'єктів господарювання.

Санація підприємства, її класична модель. Критерії вибору варіанту санації. Способи санації. Програма санаційних заходів фінансово-економічного характеру. Особливості державної підтримки проведення санації потенційно конкурентоспроможних підприємств. Практика, масштаби та ефективність санації суб'єктів господарювання в Україні.

Тема 19. Економічна безпека підприємства

Поняття економічної безпеки підприємства. Загальна характеристика економічної безпеки підприємства. Основні цілі економічної безпеки підприємства. Структурні елементи економічної безпеки підприємства та організація їх взаємодії. Економічна безпека за типами суб'єктів, сфер життєдіяльності та конкретних предметів. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства. Загальна методологія оцінки

економічної безпеки підприємства. Аналіз та оцінка досягнутого рівня економічної безпеки підприємства. Збитки від зниження рівня економічної безпеки окремо взятого підприємства і певної їх сукупності.

Поняття економічної кризи підприємства. Розробка програми виходу з економічної кризи. Напрями забезпечення економічної безпеки підприємства за функціональними складовими. Загальна характеристика фінансової, інтелектуальної та кадрової складових. Визначення функцій таких складових, як техніко-технологічна, політико-правова та інформаційна. Схема організації екологічної та силової складових. Фактори впливу на економічну безпеку підприємства. Розробка власної довгострокової стратегії формування високого рівня економічної безпеки підприємства. Необхідні заходи й ресурси для реалізації стратегії досягнення належної економічної безпеки господарюючого суб'єкта.

Тема 20. Товарна та цінова політика підприємства

Цільові функції діяльності підприємства на ринку. Економічні межі обсягу діяльності підприємства. Економічне визначення сильної конкуренції на ринку.

Товарна політика підприємства: цілі та складники. Товарна та цінова політика підприємства за умови сильної конкуренції на ринку. Оцінка товарної політики підприємства.

Сутність та значення цінової політики підприємства. Оцінка цінової політики підприємства. Обґрунтування вибору цінової та товарної політики підприємства. Механізм розробки цінової та товарної політики підприємства. Товарна інноваційна політика підприємства. Комунікаційна політика підприємства.

Тема 21. Система забезпечення конкурентоспроможності продукції

Виробничий процес як основа діяльності підприємства. Складники виробничого процесу. Основні, допоміжні та обслуговуючі процеси. Їх призначення та особливості. Виробничий процес як сукупність виробничих операцій. Дискретні та безперервні виробництва.

Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства. Принципи раціональної організації виробничого процесу. Ознаки поділу виробництва на типи. Характеристика типів виробництва. Діалектика розвитку типів виробництва. Вплив типу виробництва на його ефективність.

Поняття, методи забезпечення якості продукції підприємства та управління ним. Економічна сутність якості продукції. Споживча вартість і технічний рівень. Показники якості окремих видів і всієї сукупності продукції, методика їх обчислення. Конкурентоспроможність продукції та її оцінка. Методи забезпечення якості продукції.

Стандартизація і сертифікація продукції. Технічний контроль якості на підприємстві, його організація, форми і методи. Економічна відповідальність підприємства за якість продукції.

Тема 22. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності

Поняття інноваційного проекту та управління ним. Принципи оцінювання економічної ефективності інноваційних проектів. Об'єкт вимірювання ефективності. Соціальний, економічний, науково-технічний та соціальний ефекти від упровадження інновацій, їх взаємозв'язок.

Методи підрахунку науково-технічної та соціальної ефективності інновацій. Економічна ефективність інноваційного проекту: комерційна, народногосподарська, бюджетна. Методи оцінки економічної ефективності та показники, що їх характеризують: інтегральні та показники фінансової оцінки. Дисконтування показників ефективності.

Методи обчислення ризику під час вибору інноваційного проекту. Методологічні аспекти оцінки ефективності інноваційних проектів. Соціальні результати, які оцінюються економічною мірою. Показники соціально-економічного ефекту. Правило тотожності корисного результату при соціально-економічному оцінюванні. Класифікація та правила визначення суми економічних збитків.

Тема 23. Оптимізація бізнес-процесів підприємства

Поняття банкрутства та причини його виникнення. Сутність банкрутства та причини його виникнення. Визначення понять неплатоспроможність, боржник, кредитор. Зовнішні та внутрішні причини банкрутства. Симптоми неплатоспроможності підприємства.

Характеристика навмисного та фіктивного банкрутства. Процедура визнання боржника банкрутом. Судові процедури, які застосовуються при банкрутстві: розпорядження майна боржника, мирова угода, санація, ліквідація банкрута. Послідовність етапів порушення справи про банкрутство підприємства. Порядок розгляду господарським судом справи про банкрутство. Заява про порушення справи про банкрутство. Комітет кредиторів, його роль та компетенції. Механізм введення мораторію на задоволення вимог кредиторів.

Процедура ліквідації збанкрутілих підприємств. Черговість задоволення вимог кредиторів. Наслідки ліквідації та форми реалізації майна боржника.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття		34	28					
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття		34	28					
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)			30					
	Самостійна робота студентів		112	94					
	Усього годин		180	180					
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

[illegible]

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	Повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 15. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки		16		16																				
Тема 16. Планування діяльності підприємства		2		2																				
Тема 17. Виробнича програма підприємства		4		4																				
Тема 18. Трансформація і реструктуризація підприємств		1		2																				
Тема 19. Економічна безпека підприємства		2		2																				
Тема 20. Товарна та цінова політика підприємства		2		2																				
Тема 21. Система забезпечення конкурентоспроможності продукції		2		2																				
Тема 22. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності		2		2																				
Тема 23. Оптимізація бізнес-процесів підприємства		2		2																				
Курсова робота (проект)	30					30																		
Усього годин / кредитів ECTS																								

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

для денної форми навчання – <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=3983>

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Теорії та моделі підприємств

1. Державне регулювання господарської та підприємницької діяльності.
2. Законодавчі акти, що регламентують діяльність підприємства.
3. Класифікація ринків діяльності підприємств. Місце підприємства на ринку.
4. Малий бізнес, його значення та завдання.
5. Франчайзинг як особлива форма організації бізнесу.
6. Державна політика активізації підприємницької діяльності в Україні.

Тема 2. Основи підприємництва

1. Господарський кодекс України, його основні положення. Сутність, основні функції.
2. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності.
3. Культура підприємницької діяльності.
4. Міжнародна підприємницька діяльність.

Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми

1. Організаційно-правові форми господарських об'єднань: асоціація, корпорація, консорціум, концерн, картель, синдикат, трест, асоційовані підприємства, холдинг, фінансова група.
2. Мета створення, особливості та ефективність діяльності.

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств

1. Чинники мікросередовища та особливості їх впливу на діяльність економічних суб'єктів.
2. Особливості дії чинників макросередовища.
3. Міжнародний бізнес: поняття, суб'єкти, типи та види.
4. Форми міжнародної підприємницької діяльності.
5. Тенденції та проблеми розвитку спільних підприємств в Україні.

Тема 5. Структура та управління підприємством

1. Зміст економічних, організаційно-розпорядчих та соціально-психологічних методів управління.
2. Типи організаційних структур управління: лінійна, лінійно-штабна, функціональна, дивізійна, матрична, множинна.
3. Принципи та етапи побудови організаційних структур управління.

Тема 6. Ринок і продукція

1. Продукція як результат діяльності виробничих систем.
2. Розроблення виробничої програми у натуральних та вартісних одиницях. Товарна, валова і чиста продукція.
3. Обґрунтування виробничої програми ресурсами та виробничими потужностями.

Тема 7. Продуктивність праці, персонал підприємства і оплата праці

1. Порядок складання штатного розкладу та посадових інструкцій.
2. Особливості організації оплати праці на підприємстві.
3. Форми і системи оплати праці.
4. Методи мотивації трудової діяльності.
5. Особливості преміювання персоналу.

Тема 8. Основний капітал

1. Знос, амортизація і відтворення основних засобів.
2. Характеристика процесу відтворення основних засобів.
3. Фізичний та моральний знос основних засобів.
4. Амортизація і відтворення основних засобів.
5. Шляхи поліпшення використання основних засобів.

Тема 9. Оборотний капітал

1. Нормування оборотних коштів.
2. Обчислення нормативів оборотних коштів в окремих їх елементах (виробничих запасах, незавершеному виробництві, витратах майбутніх періодів, залишках готової продукції).
3. Оцінка ефективності використання оборотних коштів.
4. Шляхи прискорення оборотності оборотних коштів.

Тема 10. Інвестиції

1. Основні принципи оцінки ефективності і відбору для реалізації реальних інвестиційних проектів.
2. Основні форми державного регулювання інвестиційної діяльності.
3. Фактори підвищення ефективності використання капітальних вкладень та фінансових інвестицій.

Тема 11. Інноваційна діяльність

1. Види інноваційних процесів: технічні, організаційні, економічні, соціальні, юридичні.
2. Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрями.
3. Економічний ефект як узагальнюючий показник ефективності технічних нововведень.

4. Особливості оцінки ефективності організаційних нововведень.
5. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні.

Тема 12. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства

1. Технічний розвиток підприємства, його форми.
2. Напрями та план технічного розвитку підприємства.
3. Сутність лізингу та його об'єкти.
4. Організаційно-правові основи здійснення лізингу.
5. Особливості визначення виробничих потужностей підприємств різних галузей.
6. Показники та шляхи підвищення використання виробничих потужностей.

Тема 13. Витрати на виробництво та реалізацію продукції

1. Система управління витратами на підприємстві.
2. Зміст і методика розрахунку кошторису виробництва.
3. Місце калькуляції в економічних розрахунках.
4. Обґрунтування і вибір стратегії зниження поточних витрат на підприємствах України.
5. Роль державної політики ціноутворення.
6. Методи ціноутворення за ринкових умов господарювання.
7. Фактори зниження собівартості продукції.

Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

1. Фінансові результати як критерій досягнення мети підприємства.
2. Податки, їх види.
3. Рентабельність діяльності підприємства, її різновиди та методи обчислення. Фактори підвищення рентабельності.
4. Внутрішні та зовнішні фактори зростання ефективності виробництва.

Тема 15. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки

1. Комплексне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства. Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану підприємства.
2. Вимоги до інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.
3. Послідовність етапів здійснення інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.

Тема 16. Планування діяльності підприємства

1. Залежність цілей господарювання від стадій життєвого циклу підприємства.

2. Дерево цілей та його побудова.
3. Оцінка якості планів підприємства.

Тема 17. Виробнича програма підприємства

1. Маркетинговий аналіз як передумова формування програми випуску продукції.
2. Фактори, що визначають обсяги виробництва та реалізації продукції.
3. Умови та критерії оптимізації обсягів випуску продукції у конкурентному середовищі.
4. Резерви зростання обсягів виробництва та реалізації продукції.

Тема 18. Трансформація і реструктуризація підприємств

1. Види і показники ефективності реструктуризації підприємства. Розроблення і реалізація програми реструктуризації різних організаційних утворень.
2. Вітчизняний і зарубіжний досвід реструктуризації різних суб'єктів господарювання.
3. Особливості державної підтримки проведення санації потенційно конкурентоспроможних підприємств. Практика, масштаби та ефективність санації суб'єктів господарювання в Україні.

Тема 19. Економічна безпека підприємства

1. Загальна методологія оцінки економічної безпеки підприємства.
2. Напрями забезпечення економічної безпеки підприємства за функціональними складовими.
3. Розробка власної довгострокової стратегії формування високого рівня економічної безпеки підприємства.
4. Необхідні заходи й ресурси для реалізації стратегії досягнення належної економічної безпеки господарюючого суб'єкта.

Тема 20. Товарна та цінова політика підприємства

1. Товарна та цінова політика підприємства за умови сильної конкуренції на ринку.
2. Обґрунтування вибору цінової та товарної політики підприємства. Механізм розробки цінової та товарної політики підприємства.
3. Товарна інноваційна політика підприємства.
4. Комунікаційна політика підприємства.

Тема 21. Система забезпечення конкурентоспроможності продукції

1. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства.
2. Конкурентоспроможність продукції та її оцінка.

3. Методи забезпечення якості продукції.
4. Стандартизація і сертифікація продукції.
5. Технічний контроль якості на підприємстві, його організація, форми і методи.
6. Економічна відповідальність підприємства за якість продукції.

Тема 22. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності

1. Економічна ефективність інноваційного проекту: комерційна, народногосподарська, бюджетна.
2. Методи оцінки економічної ефективності та показники, що їх характеризують: інтегральні та показники фінансової оцінки.
Дисконтування показників ефективності.
3. Методи обчислення ризику під час вибору інноваційного проекту.
4. Методологічні аспекти оцінки ефективності інноваційних проектів.

Тема 27. Оптимізація бізнес-процесів підприємства

1. Симптоми неплатоспроможності підприємства.
2. Характеристика навмисного та фіктивного банкрутства.
3. Процедура визнання боржника банкрутом.
4. Процедура ліквідації збанкрутілих підприємств.
5. Черговість задоволення вимог кредиторів.
6. Наслідки ліквідації та форми реалізації майна боржника.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

для денної форми навчання – <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=3983>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Навчальним планом передбачено виконання курсової роботи. Порядок її виконання та критерії оцінювання наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту:

для денної форми навчання – <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=3983>.

Організація курсового проектування регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про курсову роботу (проект) у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у творах працівників і здобувачів вищої освіти Харківського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2021/2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	
1.1	<i>Тема 1. Теорії та моделі підприємств</i>		
	Підготовка доповіді та участь у обговоренні		
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі		
1.2	<i>Тема 2. Основи підприємництва</i>		
	Підготовка доповіді та участь у обговоренні		
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі		
1.3	<i>Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Тестування на Порталі	2	
1.4	<i>Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.5	<i>Тема 5. Структура та управління підприємством</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.6	<i>Тема 6. Ринок і продукція</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.7	<i>Тема 7. Продуктивність праці, персонал підприємства і оплата праці</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.8	<i>Тема 8. Основний капітал</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.9	<i>Тема 9. Оборотний капітал</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	4	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.10	<i>Тема 10. Інвестиції</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.11	<i>Тема 11. Інноваційна діяльність</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.12	<i>Тема 12. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.13	<i>Тема 13. Витрати на виробництво та реалізацію продукції</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
1.14	<i>Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення (складання схемо-конспекту)		
	Тестування на Порталі	2	
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	20	
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	10	
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	10	
3	Оцінка з дисципліни	100	
1.15	<i>Тема 15. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	14	
	Тестування на Порталі	14	
1.16	<i>Тема 16. Планування діяльності підприємства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	
1.17	<i>Тема 17. Виробнича програма підприємства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	
1.18	<i>Тема 18. Трансформація і реструктуризація підприємств</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1.19	<i>Тема 19. Економічна безпека підприємства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	
1.20	<i>Тема 20. Товарна та цінова політика підприємства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	
1.21	<i>Тема 21. Система забезпечення конкурентоспроможності продукції</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	
1.22	<i>Тема 22. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	
1.23	<i>Тема 23. Оптимізація бізнес-процесів підприємства</i>		
	Виконання розрахункових (ситуаційних, ігрових) завдань на заняттях і в позаурочний час	2	
	Тестування на Порталі	2	
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	20	
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	10	
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	10	
3	Оцінка з дисципліни	100	

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навчальний посібник / В. І. Гринчуцький. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 304 с.
2. Економіка і управління підприємствами : теорія, методика, практика : колективна монографія / [В. М. Антоненко та інші]. – Полтава : Астроя, 2020. – 240 с.
3. Іванілов О. С. Економіка підприємства : навчальний посібник / О. С. Іванілов. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 728 с.
4. Куцик В. І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник / В. І. Куцик, О. І. Кліпкова. – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. – 315 с.
5. Лисак О. І. Економіка підприємства : навчальний посібник / О. І. Лисак, Л. О. Андрєєва, Л. О. Болтянська. – Мелітополь : Люкс, 2020. – 272 с.
6. Метешоп І. М. Економіка і фінанси підприємства : навчальний посібник / І. М. Метешоп [та інші] ; [за загальною редакцією І. М. Метешоп]. – Івано-Франківськ : Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2020. – 490 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

7. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : навчальний посібник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 504 с.
8. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства : навчальний посібник / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за редакцією доктора економічних наук Т. Г. Васильців. – Київ: Знання, 2013. – 446 с.
9. Виконання фінансового аналізу суб'єктів господарювання в умовах трансформації фінансової звітності : навчальний посібник / І. П. Косарева, Г. О. Сукрушева, Л. В. Височіна, П. М. Полупан ; під загальною редакцією Р. А. Чемчикаленка. – Харків : Харківський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, 2015. – 172 с.
10. Гой І. В. Підприємництво : навчальний посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 368 с.
11. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Станом на 07.04.2020. – Назва з екрана.
12. Основи організації бізнесу : навчальний посібник / за загальною редакцією А. М. Мельникова ; А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 200 с.
13. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. –

406 с.

14. Петухова О. М. Інвестування : навчальний посібник / О. М. Петухова. – Київ : Центр учбової літератури, 2014. – 336 с.

15. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Станом на 07.04.2020. – Назва з екрана.